

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

LETNIK XIX

MARC 1927

Naročnina za celo leto je 20 Din, za inozemstvo po dogovoru, drugače 40 Din.

DOPISI.

Dekliška zveza v Gornji Radgoni se že dolgo ni nič oglasila. Moramo pa danes zato več povedati o njej. Če nas drugi ne boste pohvalili, se moramo pa kar same. Pa saj se lahko! Vse leto smo zelo pridno delale, bolj pridno, kot prejšnje poslovno leto. Imele smo redne mesečne sestanke, na katerih se je predavalo največ o lepoti in snažnosti doma, o kuhinji, sploh: dosti se je razpravljalo o gospodinjstvem vprašanju. Tudi smo pele in se smejale na sestankih. Prijetno je bilo. Edino en sestanek ni bil živahen in vesel. Bil je žalni sestanek po umrlem našem župniku preč. g. duh. svetniku Antonu Kocbeku. Ta sestanek je bil sklican na 13. julija, torej ravno en mesec pozneje, ko smo proslavile njegov zadnji god. Globoko smo čutile, koga smo izgubile — in govorile so — solze . . . Uprizorile smo v preteklem poslovnem letu »Miriam«, »Ljubezen Marijinega otroka«, »Roko božjo« in burko »V zakleti sobi«, vse z zelo dobrim uspehom. Vesele smo bile, ko smo vidеле, da so udeleženci zadovoljni odhajali od vsake naše prireditve in spet smo dobile več poguma za novo delo. Priredile smo dve slavnostni akademiji, pri katerih je govoril lepa, globoko zamišljena slavnostna govora naš poštvovalni duhovni voditelj preč. g. Jeraj, ki je tudi prevzel režijo pri igranih v smo mu dolžne veliko hvaležnost. V marcu mislimo čim boljše proslaviti »Materin dan«. Kako pa kaj ve druge okoli? Vidimo, da ste se začele bolj pridno oglašati v »Našem domu«. Le pišite še kaj. Tako se bomo seznanjale dekleta od blizu in daleč in bomo delale vse bolj korajžno, kot doslej. Kajne? Bog nam bo pomagal! Bog živi! — Gornjeradgonska dekleta.

Kozje. Prav čudno se mi vidi, da se nikdo ne oglasi v Našem domu iz tukajšnjega kraja. Fantje in dekleta, vzdramite se, posnemajte druga dekleta in fante po naši domovini. Pišite svoja mnenja v Našem domu! Na veselo svidenje želi nekdajji vam udani stari fant iz fare.

Sladka gora pri Šmarju. Kako delujemo! 26. dec. smo pod vodstvom g. župnika J. Kolariča vpriporili »Čašico kave«, dva govora sta bila in živahno petje. Letos bomo obhajali dvajsetletnico društva. — Pozdravljeni, čitatelji »Našega doma«! Imamo v društvu več listov, ali »Naš dom« je naš preljubljeni prijatelj, ki nas najbolj umeje. Kako se ga veselimo! Letos se bo pri nas zelo razširil. Vsak fant, vsako dekle ga mora imeti. Okoli njega se zbirajo »Dekliške zveze«. Ne bojmo se truda, ne zaprek! — Zofija *. (Če je na Sladki gori še kaj takih deklet kot je naša prijateljica Zofija W., potem smo prepričani, da bo v kratkem imela zares vsaka hiša pri vas — »Naš dom«. Kajne, da bo?)

Tončki iz Poljčan. Prav z veseljem smo čitale sestre Tvoje pismo v Našem domu. Pri nas smo res tako bolj zaspane, a na Tvoje prigovarjanje smo se tudi mi vzdramile na zapečku. Sedaj, ko nam gre nasproti ljuba vigred, se hočemo malo porazgovoriti, kako bi si uredile Naš dom prijeten in vabljen. Gospod urednik pa nam bo gotovo dovolil rade volje majhen prostorček za te prijazne naše pogovore. (O, kako rad! — Ur.) Torej le pridite, prosim, v obilnem številu in se oglasite v Našem domu ve Micke, Katrice, Ančke, Polonice in druge, da se bomo skupno pomenkovale kot dobre sestrice in zveste naročnice Našega doma. Bog živi! Rozika Klemenjakova iz Št. Ilja pri Velenju.

Tatje. Zadnjič smo rekli, da to lansko povest vsak lahko dobi zaključeno, če nam pošlje 2 Din. Odzvalo se jih je dozdaj 38, to je 76 Din. Če pa damo povest tiskati, jo moramo dati vsaj v 500 izvodih in bi nas veljala 7000 Din. To povemo radi tega, da ne bo zamere, če je za 38 ne bomo dali v tisk. Zato bomo počakali, kako bo ta mesec, potem pa — ali Vam jo bomo poslali, ali pa Vam 38 na kak način denar povrnil.

Velečastiti g. Fr. S. Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, pozna kakor redko kdo fantovsko dušo, posebej še dušo štajerskega fanta. Zato ima tudi toliko uspehov pri mladini in pri fantih. Vzorno fantovsko Marijino družbo ima, vzorno mladeniško zvezo; »Našega doma« hodi samo na njegov naslov 40 izvodov. O, če bi bilo tudi drugod tako! — Kar pa je največ: preč. g. župnik nam bo iz svojih bogatih izkušenj pisal navodila in članke, kako dela on in kako treba, da bomo zopet poživili mladeniške zveze. 200 župnij je na Štajerskem, kjer mladina nima svoje organizacije. Tja mora »Naš dom«.

Dopisniki! Ne pišite nam suhih števil: Koliko shodov, koliko govorov itd. ste imeli, temveč nam rajši opišite en sam dogodek iz Vašega društvenega življenja ali pa fantovskega in deklškega življenja sploh. To je bolj zanimivo.

NAŠ DOM

Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike. Slomšek.

SLOVENSKI SVETNIK.

(Zopet smo dobili od mil. gospoda prelata dr. Tomažiča, zastopnika sv. Cerkve v Slomškovi zadevi, ta zanimiva poročila o svetniškem škofu. Prosvetnim društvom bodo nad vse dragocena za predavanja. Naša društva naj ne blodijo po vseh mogočih »prosvetnih« poljih; ena velika misel naj jih vse prevzame: da zanetijo po vsej slovenski zemlji vročo molitev za Slomškovo povelicanje!)

Prej nego je bil škofijski sedež v Mariboru, je bil v Št. Andražu v Lavantinski dolini, tam med Dravogradom in Wolfsbergom. V Št. Andražu živi 83letni Ignac Harter, ki je Slomška še poznal; ta je pripovedoval č. sestri Avgustini v Št. Pavlu te-le dogodke iz Slomškovega življenja:

VZOREN DUHOVNIK.

Ko je bil Slomšek še kaplan v Črnečah pri Dravogradu, je prišel tedanji škof na birmo. O priliki je vprašal župnika:

»Kako pa ste kaj s kaplanom Slomškom zadovoljni?«

Župnik je odgovoril:

»Nisem vreden, da mu čevlje odvežem.«

SVETEGA ŠKOFA HUDOBNEŽI ČRTIJO.

Šentandraški svečar je dajal cerkvi tako slabe sveče, da ga je škof Slomšek prosil, naj daje boljše; saj jih lahko dražje zaračuna. Svečar jih je odslej resda dražje računal, sveče so pa bile prav tako zanič. Zato jih je Slomšek naročil iz Ljubljane, odkoder so bile boljše in cenejše. Svečar pa se je hotel zmaščevati nad škofom. Nahujskal je neke ljudi iz Št. Pavla in Wolfsberga in sklenili so, da bodo neke noči točno ob enih vdrli v Št. Andraž in tam razbijali. Bogve, kaj so namest ravnali hudobneži storiti škofu in dobrim njegovim šentandražanom!

Za ta zlobni naklep je izvedel šentandraški cerkovnik. Ustavil je uro ob dvanajstih o polnoči, zbral dobre šentandražane, ki so se razdelili na dva oddelka: eden se je postavil proti Št. Pavlu, drugi proti Wolfsbergu. Hudobneži iz Št. Pavla so čakali na južnem koncu, tisti iz Wolfsberga pa na severnem koncu Št. Andraža; dogovorili so se, da bodo oboji udrli točno tedaj, ko bo cerkvena ura udarila eno. Ura pa ene ni bila, ker je stala. Tistim iz Št. Pavla se je zdelo predolgo, pa so kar planili nad Št. Andraž in proti škofiji. Tedaj pa so skočili šentandražani na nje in jih tako premlatili, da je šla krvava sled prav do Št. Pavla nazaj. Prav tako se je pozneje zgodilo z Wolfsberžani. Če bi bili pa oboji naenkrat udrli, jih šentandražani ne bi bili zmogli. —

Pa tudi v Št. Andražu so bili nekateri hudobni, kakor je to pač povsod. Ti so žvižgali in mijavkali kakor mačke, da bi sramotili škofa Slomška, ko se je selil v Maribor.

Zanimivo pa je, da nobeden teh hudobnežev ni umrl na ravne smrti.

SLOMŠEK IN OTROCI.

(To poroča Katarina Wressnig, učiteljica v Lipnici. Njen oče je bil dolgo let v službi pri Slomšku; njen stari oče pa je bil pek v Št. Andražu.)

Slomšek je hodil mnogokrat na izprehod. Potem je prišel grede gotovo tudi k mojemu staremu očetu. Nakupil si je žemelj in si jih natlačil vse žepe polno.

Ko je hodil po potih in srečaval otroke, jim je delil žemlje.

»Tako so jih veselil« je pravil in bil z njimi vesel. —

Glejte, dobrega prijatelja otrok!

S HLAPCI IN DEKLAMI MOLI IN POJE.

(Tudi po poročilu K. Wressnig.)

Kadar je vedel, da so hlapci in dekle zbrani, je prišel med nje, zapel z njimi in se z njimi veselil. Ko so koruzo kožuhali, je prišel vedno pomagat in z ljudmi pel. Vidite, pa je bil škof!

Ob nedeljah popoldne pa je kar nenadoma prišel in rekel, da bo imel krščanski nauk. —

Tak je vzoren gospodar!

PRIPOROČAJMO SE SLOMŠKU!

(Iz poročila gdč. Ade Žumer v Celju.)

»Meseca maja letošnjega leta je umrla moja sestrična Anica v Ljubljani za škrlatinko. Vsled tega je bila moja mala nečakinja Trautica v veliki in skrajni opasnosti, da se naleze te bolezni. Vsi smo se tresli zanj, boječ se, da nam bo še to, prvorojenko in edinko v družini, pograbila kruta smrt. Z zaupanjem sem se obrnila do božjega služabnika Slomška, proseč ga, naj obvaruje otroka kužne bolezni. In res jo je obvaroval!«

SLOMŠEK OZDRAVLJA BOLNIKE.

(Iz poročila č. sestre Simforoze v Celju.)

»Moja sosestra Alberta Weiss, učiteljica, mi je tole zatrjevala:

Meseca marca letošnjega leta (1926) sem smrtnonevarno obolela na vnetju v spodnjem životu. Prevideli so me s sv. zakramenti za umirajočo, pa sem bila vsak trenutek pripravljena za odhod v večnost. Ko je bolezen naglo hujšala in sem vsak čas pričakovala katastrofe, sem na Vašo željo prosila Slomška, naj me reši. In glejte! Kakor veste, se je bolezen obrnila na boljše. Ko sem se tega zavedla, sem samo eno vzkliknila: Slomšek naj slovi!

Popolnoma sem ozdravela.«

To potrjuje tudi č. sestra Simforoza Kovačič v Celju — s svojim pismom z dne 14. novembra 1926.

IZ ALEKSANDRIJE V EGIPTU

piše s. Marcelina Bolé, prednica šolskih sester, 10. nov. 1926 to:

V ustih se mi je napravila rana, ki je vedno naprej gnila in mi povzročala strašne bolečine. Poskusila sem na vse načine, da bi preprečila in polagoma udušila razširjanje gnilobe v ustih. Vsi, tudi naš pater, so mi svetovali, naj grem najprej ko mogoče k zdravniku. Tudi jaz sem bila tega mnenja, ker sem imela grozne bolečine. Na večer pa sem se prav z zaupanjem obrnila na blaženega Slomška in mu obljubila, da če me ozdravi brez zdravnika, to objavim.

Drugo jutro vstanem brez bolečine in brez gnojne rane. Samo znamenje se je še poznalo nekoliko dni.

»JUNAK SV. ŠKOFA SLOMŠKA.«

Kdo pa je ta junak?

Na starem mariborskem pokopališču počiva v kapelici truplo Slomškovo. Zadnje čase vidite, kako hodijo pred zamrežena vrata, da se na Slomškovem grobu priporočijo velikemu škofu. Na steni kapele je lepo izvezena tabla, ki pričuje — prvič in mogočno — Slomškovo moč pri Bogu. Tablo so prinesle častite šolske sestre v spomin, kako je Slomšek njihovi sestro čudežno pomagal. Tako le poroča o tem čudežnem uslišanju prednica šolskih sester v Splitu, č. s. Mr. Ladislava Kalinšek:

Sestra Alvernija Petaus.

»S. Mr. Alvernija Petaus, rojena 1893 na Vrhniki, preoblečena 1920, zdaj v Splitu v Dalmaciji, je bolehalo od početka julija 1926, posebno je imela težke bolečine v črevih. Dva zdravnika sta jo zdravila a nobeno zdravilo ni pomagalo. Ležala je cela dva meseca, september in oktober, veliko molila za zdravje, posebno k Mali sv. Tereziji, a vse zaman. Zdravniku je bilo videti, da je izgubil vse upanje, vendar je rekel, da naj se bolnica pošlje v bolnišnico, da še tam poskusijo z umetnim čiščenjem črev. Predstojnica se temu nikakor ni mogla odzvati in je rekla, naj raje sestra umrje doma v samostanu, kakor pa v bolnici. Bolna sestra ni mogla ne spati, ne uživati hrane, le po sili je z velikim premagovanjem vzela malo juhe, mleka ali kakao.

V sredo, 3. novembra 1926, je imela bolna sestra Alvernija navdihljaj, moliti k služabniku božjemu škofu Antonu Martinu Slomšku. Koj je začela z devetdnevno. V soboto, četrti dan devetdnevne, ji je bilo silno hudo — mislila je, da bo umrla — v nedeljo pa se je čutila olajšano, spala je vso noč, kar preje že dva meseca ne, v ponedeljek je začutila lakoto, jedla je, da smo se vsi čudili, in danes, 10. novembra, 8. dan devetdnevne, je prinesla od vodnjaka poln škaaf vode, da se predstojnica ni mogla dovolj načuditi. Prepričane smo vse, da je to čudež, ki ga je storil veliki naš slovenski škof Slomšek. S. Alvernija tudi izjavlja, da se sedaj čuti bolj močno in zdravo kakor le kdaj prej.

Kako smo vse vesele, da imamo zopet v naši sredi dobro sestro, ki nam pomaga vršiti naše dolžnosti! V zahvalo in ker se je bolna sestra pri začetku devetdnevne k temu obvezala, prosimo, da se to

čudežno in trenutno ozdravljenje javno razglasi v proslavo velikega škofa Slomška.«

Tako piše sestra Ladislava dne 10. novembra 1926, podpisana pa je tudi srečna s. Alvernija.

16. novembra zopet piše:

»S. Alvernija je zdrava, vesela in srečna. Ne vem, ali sem zadnjič pisala ali ne, da mora vsak bolnik, ki ima to bolezen, še po tri mesece ležati, potem ko gre že na bolje. Naša sestra pa je kar v enem dnevu ozdravela in drugi dan prinesla že poln škaf vode.«

Kaj pravi zdravnik?

O tem čudežnem ozdravljenju je napisal zdravnik čč. šolskih sester v Splitu, dr. U. Tocigl, sledeče zdravniško spričevalo:

»Potrjujem, da je č. s. Alvernija Petaus zdavnaj bolehal na pljučnem in črevesnem kataru z gnojenjem in da je polna dva meseca september in oktober t. l. ležala v postelji tako zelo slaba, da sem izgubil upanje, da bi ozdravela ter sem predlagal č. materi predstojnici, da jo spravi v bolnišnico radi zdravljenja in morebitne operacije. Danes dne 13. novembra 1926 sem jo ponovno marljivo zdravniško pregledal in našel samo še sled po pljučnem kataru, črevesje pa, ki je bilo najnevarneje obolelo, je popolnoma ozdravelo. Č. sestra Alvernija si je popolnoma opomogla, odebelila je za tri kile v 8 dneh, tako lepo izgleda, da je nisem mogel spoznati, niti verjeti, da je to ona ista. To potrjujem

Dr. U. Tocigl, prej zdravnik na Dunaju, zdaj v Splitu.

Split, 13. novembra 1926.

Oče srečne s. Alvernije

živi v Ameriki. Seveda je bil nadvse vesel, ker je Bog proslavil Slomška nad njegovo hčerko. Pisal je na škofijstvo v Mariboru tole pismo:

Waukegan, Ill., 17. jan. 1927.

Prevsvetlemu škofijskemu ordinarijatu v Mariboru.

V zahvalo, ker je moja hči s. Alvernija zadobila zopet svoje ljubo zdravje na priprošnjo Antona Martina Slomška, Vam tu pošiljam pet dolarjev (to je 278 Din), katere naj porabi ordinarijat za stroške pri kanonizaciji pokojnega škofa Slomška. Priporočam se v molitev in ostajam z visokim spoštovanjem Vaš Ignac Petaus.

Tam, kjer je največ vere v Slomškovo veljavo pri Bogu, tam se je tudi najprej pokazal Slomšek kot svetnik.

Višavska:

MOLITEV.

*Solnca nam pošlji, Gospod, iz višave,
mračne in mrzle so naše nižave;
luči je treba dušam blodečim,*

*gorke ljubezni srcem trpečim —
daj nam jih, ki so odmrli sebi,
da bi živeli bratu in Tebi!*

KLOBUK GOSPODA ŽUPNIKA.

(Nadaljevanje.)

»DOBER DAN, GOSPOD ANTON!«

Tako je rekel grof Marino, ko je prisopihal gospod Anton.

»Ravno zdaj sem poslal po notarja dol v Salino; vsak čas bo prišel. Vi si pa med tem odpočijte! Kako pa ste kaj potovali?«

»Hvala Bogu, čisto dobro«, je odgovoril gospod Anton.

Grof je vodil duhovnika v sobo, kjer je bila miza in nekaj stolov.

»Prazen je grad. Tem lažje ga prodajam. Če bi mi ne bila taka sila, bi ga gotovo trikrat dražje prodal.«

Vseda sta se na trhle stole,

»Gospod Anton! Ali ste prinesli denar?«

»Seveda«, je odgovoril duhovnik. »Kakor sem obljubil: stopetdesettisoč za aro.« Pri tem pa je stisnil knjigo z bankovci tesno k srcu in rekel:

»Prej pa si hočem grad še ogledati.«

Grof Marino je bil na videz ves sladek in prijazen, oči pa so mu bile nemirne, da si ni upal pogledati gospoda Antona. Rekel je:

»Prav rad Vam razkažem ves grad.«

Pri tem je vstal in v srcu se mu je razkoračil črn satan. Vprašal je:

»Ali se mislite še vračati v Rim?«

»Nikoli več«, je odgovoril gospod Anton in tudi vstal. Grofa je zadela ta beseda kakor nož.

»Vaš gost bom, dokler ste Vi gospodar. Ko pa bom grad kupil, ostanete lahko Vi moj gost.« Tako je povedal gospod Anton.

»Toda mogli bi priti in Vas iskati«, je menil grof.

»Nihče me ne bo iskal, ker nihče ne ve, kam sem šel«, je odgovoril gospod Anton. »Hvala Bogu, da bom imel mir pred nadležneži. Miru si želim.«

»Da! Mir boste našli tu«, je rekel grof in se zgrozil nad lastno besedo.

»TU SO HLEVI — TAM PA JE KLET!«

Grof Marino in gospod Anton sta se napotila po gradu. Kakor to že delajo olikani ljudje, je puščal grof vedno gospoda Antona pred seboj, zato ker je bil gost.

»Vidite, gospod Anton, v tej dvorani je bilo nekoč na tisoče knjig! — V tej dvorani zopet so bile gostije. Za sto gostov je prostora. — Tam naprej v oni dvorani so bili plesi.«

Gospod Anton je hodil iz sobane v sobano. Računal je pri sebi, koliko sirot bo mogoče spraviti v te velike dvorane, in je bil popolnoma zadovoljen.

Grof pa je hodil kakor senca za njim, bulil je v njegov tilnik in meril njegovo moč. »Joj! Zagrabil bi ga z obema rokama za suhi vrat in ga stisnil, da bi niti bevsknil ne!« To je mislil grof.

Gospod Anton pa je hodil po hodniku; hodil po stopnicah gori in doli; hodil po mračnih kotih in se v duhu veselil za vse tiste sirote, ki bodo našli dom na gradu.

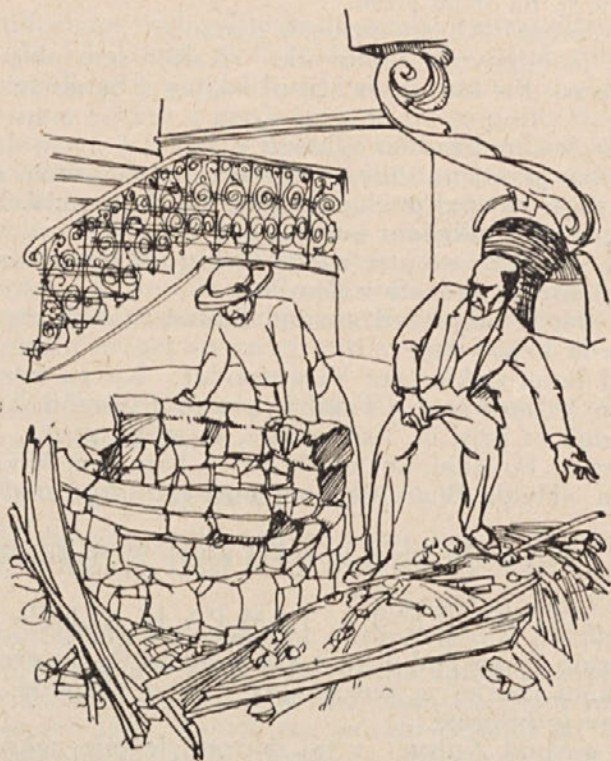
Grof pa ni videl nič drugega več kot suhi vrat duhovnikov in njegovo sivo glavo. Prste je iztegoval in stiskal zrak, kakor da bi stiskal grlo gospoda Antona. Močno je stiskal, da so pokali prsti.

Zdaj sta prišla do velikih vrat.

»Tu so hlevi — tam pa je klet!« je pokazal grof.

GOSPOD ANTON NE GRE V KLET.

Gospod Anton je v duhu računal, kako bodo predelali velike hleve v šolo, kamor bodo hodili otroci iz sirotišnice. Nameril se je torej skozi vrata na malo dvorišče proti hlevom.

Tedaj se je zgodilo tisto strašno.

Dvorišče je od vseh strani obdajal visok zid. Na sredi je bil kup kamenja in apna, zraven pa vodnjak. V vodnjaku se je nabirala deževnica.

Gospod Anton je šel mimo vodnjaka. Bogve zakaj, toda pri vodnjaku je obstal, nagnil se je nadenj in pogledal dol, da bi videl, kako je globok in ali je čist.

Tedaj se je zgodilo tisto strašno.

Grof je priskočil, ves zaripel je bil, nič več ni mislil na svoj načrt v kleti, pograbil je s kupa velik železen kavelj in udaril z njim gospoda

Antona s tako silo po glavi, da ta ni niti vzdihnil; kar sesedel se je zraven vodnjaka. Še vdrugič je grof zavihtel železo nad glavo ubogega starca; tako je udrihnul, da bi bil kamen raztreščil, in je razdrobil duhovniku glavo.

Mrtvemu gospodu Antonu se je izkotalila knjiga in tisočaki so se usuli po tleh. Kakor nor jih je hitel grof pobirati ter jih je stlačil v žep.

Potem je mrtvega strmoglavil v vodnjak.

Kakor konj je delal. Privlekel je kamen, s katerim so vodnjak za krivali. Vzel je lopato in nasul na vrh peska in kamenja in zopet peska, da je nastal velik kup.

Odpočil si je. Ozrl se je, da ne bi bil kdo blizu. Toda vse je bilo tiho in mirno. Tako tiho in mirno, da ga je postalo strah. Zbežal je mimo hlevov na vrt. Bežal je in ni vedel, kdaj je bil zopet pri vodnjaku. Hotel se je prepričati, da ni nikjer kakega sledu. Videl je železni kavelj; zagrabil ga je in zakopal pod pesek.

Potem se mu je zavrtilo v glavi, slabost ga je obšla, da se bi bil zgrudil. Hitel je z dvorišča na travnik. Tam se je ulegel in zijal v daljavo.

Vedro solnce je sijalo na grad. Kaj se je solnce brigalo zato, da je gospod Anton mrtev!

»JAKOB! NIKOGAR NE PUŠČAJ V GRAD!«

Grofu se je torej posrečilo.

Nihče v Rimu ne ve, kam je gospod Anton izginil. Nihče ga tu na gradu ne bo iskal. Kdo pa bi tudi pod kupom kamenja iskal človeka?

Grof je zapiral grad; vsa vrata in povsod. Ne! Ne bo mogel uiti gospod Anton!

Strašni zločin je pokopan in skrit, da ga človeško oko nikdar ne bo odkrilo.

Grof ni mogel dočakati, da se bi Jakob povrnil. Pobral je ključe in mu šel nasproti. K sreči ga je kmalu dobil.

»Jakob, takoj moram spet odpotovati; tu imaš ključe. Če bi kdo prišel, povej mu, da ne smeš nikogar puščati v grad!«

»Nikogar ne bom pustil«, je rekel Jakob. Grof pa je vedel, da se lahko zanese.

Hitel je na postajo.

»Menda Jakob ne bo kaj opazil?« se je prestrašil.

»Preneumen je«, se je potolažil.

V zadnjem trenutku je priletel na vlak, planil v zadnji voz in — že se je peljal proti Rimu.

Vlak je drvel, da je grofu iztresel težke spomine. Gledal je skozi okno, gledal kraje in ljudi in pozabil na tisti strašni kup kamenja in peska.

Potem je prišel v Rim.

Mesto je zavrvelo okoli njega, žive ulice, lepe trgovine: grof je pozabil na zločin; zdelo se mu je, kot da je sanjal, ali pa da se je zločin že kdaj davno dogodil in da ga je kdo drugi izvršil.

GROF MARINO IMA SREČO.

Uredil si je obleko in stopil v kavarno; naročil si je dobrega vina. Zagledal je tovariša, barona Donija, kako je igral. Prisedel je.

Baron Doni je vedel, da je grof zadolžen. Tolažil ga je in rekel: »Posodim ti, dragi Marino, da še enkrat poizkusiš srečo v kartah.«

Grof Marino se je zakrohotal: »Taki ste, prijatelji! Zdaj bi pomagali, ko mi treba ni več.«

Baron Doni je rekel: »Kaj? Ali si podedoval, da imaš denar?«

Grof Marino je odgovoril: »Nisem nič podedoval. Toda z vragom sem napravil pogodbo. Svojo dušo sem mu zapisal, da mi bo pri igri pomagal.«

»Poskusiva!« je rekel baron Doni.

»Poskusiva!« je odvrnil grof Marino.

Baron Doni je mešal karte; grof Marino je igro dobil. Tako tudi drugič. Tako tudi tretjič.

Baron Doni se je razvnel: »Seveda! Zdaj dobiš, ker greva za šalo. Če bi ti imel tisočak v žepu, ga bi gotovo izgubil.«

»Imel ga bom zvečer«, je rekel grof.

»Torej zvečer bova igrala zares«, je pozval baron grofa.

Grof Marino je odhajal dobre volje, ker je bilo vino močno in je imel srečo v kartah.

GROFA STRAŠI.

Ko je prišel na stanovanje, se ga je Valpurga razveselila. Zaprl se je v svojo sobo. Iz žepa je privlekel bankovce; ter jih urejeval. Ensto- petdesetin sedem tisočakov je bilo, zraven pa načrt za kupno pogodbo, kakor si jo je napisal gospod Anton. Grof je bil zelo zadovoljen.

Tedaj pa je udarilo po vratih. Grof je skočil in se prestrašil, da je komaj zahropel: »Kdo —?«

»Gospod grof, neki duhovnik je prišel«, je javil Valpurgin glas.

»Kakšen duhovnik? Nobenega duhovnika ne poznam«, je kričal grof. »Povej mu, da me ni doma.«

Zunaj je bilo spet tiho, grofa pa je sprehajal mraz; kakor ukopan je stal in stiskal tisočake.

Kmalu pa se je spet okorajžil, mignil z rameni in si rekel: »Ah, kaj! Mrtvi se ne vračajo. Norci in otroci verujejo take reči.«

Začutil je hudo lakoto. Zaklenil je tisočake, sedem jih je utaknil v žep, se lepo počesal in odhajal.

»Valpurga, nocoj me ne bo domov.«

»Oh, gospod grof!« je šlo Valpurgi na jok. »S ponočevanjem si boste zdravje izpodkopali.«

»Tiho bodi! Jutri boš dobila denarja«, je rekel grof. Na pragu pa se je še obrnil in vprašal: »Kaj pa je hotel duhovnik?«

»Rekel je samo to, da bo zopet prišel«, je odgovorila Valpurga.

Grofa je zopet izpreletel mraz.

GROF MARINO IMA STRAŠNO SREČO.

Najprej je šel večerjat, potem pa v kavarno kvartat. Ob desetih je vrgel prve karte, ob enajstih je imel okoli deset tisoč dobička. Ob

dvanajstih ponoči je štel zopet: imel je 25.000 lir dobička. Ob dveh zjutraj so nehali; grof Marino pa je tlačil tisočake v žep: bilo jih je blizu 80.000.

Neverjetno srečo je imel nocoj. Tako srečo, da so njegovi tovariši zijali, bili zavistni, kleli in — znova skušali, da rešijo svoje izgubljene tisočake.

Z ogromnim dobičkom v žepu se je zvalil grof na klop in kar v kavarni zadremal. Ko se je zbudil, ni vedel, kje je. Polagoma se je domislil svoje igralske sreče; potem se je spomnil, da se je včeraj vozil z železnico; nazadnje se je spomnil še — joj! zatrepetal je, prestrašeno se je oziral.

Bil je sam! Vstal je, vzdihnil je: »Zakaj prej nisem imel sreče v igri! Zakaj ne!«

Šel je na cesto. Mlado jutro je zorelo. Toda kaj je to bilo danes? Grofu se je zdelo, da so vse ulice polne duhovnikov. Kamor se je ozrl, je srečal kakega duhovnika. Ali jih je bilo res toliko? Ali se mu je užgala vest?

PINO JE ZADEL EN MILIJON.

Saj niste pozabili na klobučarja Pina?

Pino je prodal poslednjo dragocenost, ki jo je še imel: srebrno verižico — da je mogel staviti v loterijo na tiste tri številke, ki mu jih je na slepo povedal gospod Anton. Bile so številke: 17, 48, 93. Zdaj je čakal, da pride sobota, ko bodo na loteriji vlekli številke.

Slednjič je vendar prišla sobota. Ob dveh popoldne se je napravil Pino z bolešno ženo in otročiči tja pred palačo, kjer je bila loterija. Vse polno ljudi je že bilo tam. Gledali so na vzvišeni prostor, kamor naj bi prišli uradniki, ki bodo vodili vlačenje dobitkov. Zada je bila velika črna tabla, da so nanjo napisali številke, ki so zadele.

»Kaj ti pravim! Jaz vem, katera številka bo zadela«, je nekdo rekel.

»Katera?« so ga radovedno vprašali.

»Številka 28. To je številka tiste gostilniške sobe, v kateri se je včeraj on-le Dunajčan obesil.«

»A, kaj še!« so ugovarjali.

»Pst! Pst! Tiho!« so začeli drugi miriti. Zgoraj pred loterijsko palačo so se pojavili uradniki z majhno deklico. Zavezali so ji oči, zavili ji rokav, da ji je bila desna ročica čisto gola. Vse je utihnilo. Prišli so vrečico s številkami, deklica je segla vanjo in privlekla številko. Tako tiho je bilo vse, da si ljudje še dihati niso upali. Deklica je dala številko uradniku, ki je zaklical: »Številka 17!«

»Očka, očka!« so vpili klobučarjevi otroci. »Številka 17!« Klobučarju pa je trepetalo srce, vendar je rekel:

»Ena številka še ni nič! Tisti zares dobi, ki terno zadene.«

Deklica z zavezanimi očmi je segla po drugo številko; uradnik pa je zavpil: »Številka 48!«

»Očka! Očka!« so zaukali ubogega klobučarja otroci. »48 je klicale«. Klobučarju se je zavrtelo v glavi, nagnil se je k najstarejšemu sinčku in ga vprašal:

»Ali pa si res prav slišal? Ali je res 48?«

Dvignil je otroka, da je videl preko ljudi na tablo, kjer sta bili res napisani številki 17 in 48.

Tretjič je segla deklica z zavezanimi očmi v vrečico, tretjič je objavil uradnik:

»Številka 93!«

»Oj, očka! Preljubi očka!« so zavriskali otroci ubogega klobučarja. »Zdaj je klical 93.«

Pinu se je zameglilo, oči so mu otekle, usta so se mu spačila — omahnil je.

»Na pomoč! Na pomoč!« so vpili ljudje, ki so mislili, da mu je postalo slabo vsled gneče in vročine; niso pa še vedeli za njegovo srečo.

»Komu je slabo?« so vpraševali.

»O! Saj to je klobučar Pino!«

»Terno je zadell!«

»En milijon lir!«

Policisti so prišli in so ga odnesli. Za njimi so se zgrnili ljudje. Nič drugega niso govorili, kakor o sreči ubogega klobučarja. Kmalu se je razvedelo še to, da je bil gospod Anton tisti, ki je povedal Pinu srečne številke.

»Ah, Pino! Srečen je«, so govorili, v svojem srcu pa imeli trden sklep, da prihodnjič zopet stavijo v loterijo, čeprav si bi morali od ust pritrpati.

»Morda prihodnjič mene zadene Pinova sreča«, je vsakdo upal.

»ODKOD PA JE TA KLOBUK?«

Župnik v Salinu je ravno drevje obrezoval, ko je pritekel organist in mu povedal: »Starega Jakoba je kap zadela spodaj na cesti. Pojdite, gospod župnik, in v poslednje olje ga denite!«

Župnik je hitel v cerkev, vzel štolo in sveto olje ter odšel proti gradu. Tam je že bilo nekaj vaščanov, ki so bili starega Jakoba prenesli le-sem. Jakob je ležal na trdi, pereli postelji. Jedva ga je župnik položil v poslednje olje, je izdihnil, ne da bi bil prišel k zavesti. Župnik mu je zatisnil oči in odšel domov.

Ko je šel po cesti, mu je padlo oko na lastno senco in začudil se je ter obstal; senca klobuka se mu ni zdela prava. Njegov klobuk je dajal senco kakor velik ptič z nerodnimi krili. Danes pa je bila senca klobuka lična.

Župnik je snel klobuk in se začudil še bolj. Saj to ni bil njegov odrgnjeni, izprani klobuk. Oho! Saj to je bil nov klobuk, s svilenim trakom, kakor ga nosijo prošti in prelati.

»Odkod pa je ta klobuk? Sveto Pismo sicer pripoveduje, da je Eliji tica nosila kruh; nikoli pa še ni bilo slišati, da bi ljubi Bog pošiljal duhovnikom klobuke.« Tako je modroval dobri župnik. »Pristoja mi pa tako, kakor da bi mi ga bili v nebesih pomerili.«

Zamenjal si ga je kje. Toda kje? Nikjer drugod ko na gradu pri Jakobu.

Drugi dan je šel na Jakobov pogreb. Res je našel svoj stari klobuk na stolu v Jakobovi sobi. Položil je novi, tuji klobuk na mizo, se oble-

kel v mašniško obleko, da opravi posmrtno molitve in spremi ter pokoplje Jakoba. Pozabil pa je organistu povedati, da novi klobuk ni njegov, temveč ga je včeraj zamenjal. Tako je organist vzel novi klobuk, čeprav se je čudil, kdaj si ga je župnik kupil, ter ga pri pogrebu nosil za župnikom; po pogrebu mu ga je dal.

»To ni moj klobuk. Ali nisi videl mojega v Jakobovi sobi?« je rekel župnik.

»Saj ste v tem novem prišli, pa niti pogledal nisem za onim stari-
rim«, je odvrnil organist.

Torej je ostal novi klobuk pri župniku.

Odkod pa je prišel ta novi klobuk, kakor ga nosijo prelatje, v Jakobovo sobo? Ali je Jakob vedel kaj za to? Župnik je mislil in ni vedel.

Bilo pa je tako:

Jakob je imel lovskega psa, ki je našel klobuk na malem dvorišču pri hlevih. Prinesel ga je Jakobu kakor kakšno divjačino. Kaj? Ali je pes kaj izvohal tam pri vodnjaku? Morda je privlekel Jakoba tja k tistemu strašnemu grobu, kjer je bil zagreben ubogi gospod Anton? Morda je vstala v zvestem Jakobu grozna slutnja, da je njegov gospod grof zločinec? Morda je ravno ta slutnja umorila Jakoba?

Bogve.

Gospod Anton je molčal v svojem grobu; Jakob je molčal v svojem grobu.

Nekdo pa ni molčal.

NEZNAN DUHOVNIK IŠČE GROFA.

Grof je v svoji sobi premišljeval, ali je pač vse tako uredil, da nikdar nihče ne bo mogel odkriti zločina. Še tisto kupno pogodbo je zažgal, ki je bila med denarjem gospoda Antona. Tako je mislil, da je zabrisal vsako sled. V tem je vstopila Valpurga in rekla:

»Gospod grof, danes zjutraj je bil zopet tisti duhovnik tu.«

»Kaj pa je hotel?« je razburjeno vprašal grof.

»Z Vami govoriti«, je povedala Valpurga.

»Ali je povedal svoje ime?« je vprašal grof.

»Tega ni hotel. Rekel pa je, da bo zopet prišel.«

Valpurga je odšla, grof pa je zaklel: kaj pač hoče neznani duhovnik! Nobenega duhovnika ne pozna, samo enega — samo tistega . . .

Ali se vrača rajni gospod Anton?

Ali pa je kak prijatelj gospoda Antona, ki bo prišel in ga obdolzil: morilec!

Grof se je zagledal na steno, kjer je bil koledar.

»Kaj je to?« je prebledel. Koledar je kazal 17, tisti dan, ko se je zločin zgodil.

»Ali je to znamenje, ki me svari?« je trepetal grof. Planil je k steni, da bi odtrgal s koledarja vse liste do današnjega dne. Tedaj je vstopila Valpurga in rekla:

»Pismo je tu, gospod grof.«

Grof je zagrabil za pismo, pogledal na poštni pečat: Salino.

Salino, tam kjer je njegov grad. Salino, tam kjer se je zgodil umor.

Pismo je bilo iz Salina.

Grofu so odpovedale noge, roke so mu trepetale, lice je bilo blede kot pri mrliču; še je imel toliko moči, da je zaklenil vrata, potem pa se je zgrudil na stol, odtrgal pismo, skušal brati — ali pred očmi mu je plesalo, kakor da skačejo iz pisma sami strahovi in ga bijejo po glavi. (Dalje bo sledilo.)

DOMAČA APOTEKA.

Piše dr. Fran Jankovič.

(G. dr. Jankovič, ki je bil poslanec in minister, je eden najboljših slovenskih zdravnikov. Zato s pridom prebirajte njegove nauke! — Ur.)

Skoro 20 let sem deloval kot praktičen zdravnik med kmečkim ljudstvom. Prepogostokrat se mi je v tej dolgi dobi namerilo, da sem zelo obžaloval, da se v hiši bolnika ni našlo ničesar, kar bi se vsaj za prvo pomoč uporabilo pri njem. Neprisiljeno hočem razpravljati o vseh domačih zdravilih, katere skrbna mati lahko tekom leta nabira in spravlja, da jih ima v sili pri roki.

Naglašati pa moram, da je na zelo krivem potu lastnik domače lekarne, ki misli, da si ž njo prihrani zdravnika.

Pri težkih, življenje ogrožajočih boleznih se brez natančnega zdravniškega znanja nikakor ne sme skušati samo z domačimi zdravili zdraviti, ker se lahko dragoceni čas zamudi, ko je pomoč še mogoča. Pač pa bo z domačo lekarno vsaka gospodinja lahko blagodejno vplivala na manjše bolezni. Sem spadajo odvajalna sredstva, sredstva za pospeševanje prebave, želodčna zdravila, zdravila proti krčem, revmatizmu, kašlju, vjedanju in lahkim katarjem. Včasih se s preprostimi zdravili dosežejo večji uspehi kot z najdražjimi medicinskimi zdravili.

Sem spada n. pr. listje od bele breze. Listje se mora nabrati meseca majnika ali junija, v senci posušiti in na suhem spraviti. Ima lastnost, da goni vodo, ne da bi dražilo obisti. Radi tega uporabljajo čaj iz tega listja pri vodeniki, pljučnih boleznih in kapavici. Znani profesor Winternitz je priporočal tak čaj pri obistnem vnetju, če je združeno s splošno vodeniko. Bolniki nenadoma otečejo posebno v lici in okoli oči, na kar se otok razširi na celo truplo, tako da ljudje postanejo kot sod naliti. Za take slučaje je čaj od brezovega listja v resnici izborna sredstva. Sam sem ga preiskušal v mnogih slučajih in se prepričal, da je krepko, neškodljivo, vodo goneče sredstvo, ker že 24 ur po početku uporabe prične množica seča postajati večja. Kdor tedaj to sredstvo vztrajno in dosledno v predpisani meri uporablja, se lahko popolnoma ozdravi, če se zajedno varuje mesa, mesnatih juh, soli, popra, paprike in alkoholnih pijač. Kako se mora ta čaj kuhati? Polij 2 deki suhega brezovega listja s pol litrom vrele vode, pusti potem še dvakrat zakipeti in 2 uri pokrito stati. Čaj, ki ima nekoliko grenak okus, se odcedi in tekom dneva v treh porcijah hladno ali mlačno izpije. — Čaj od brezovega listja pa se priporoča tudi pri kamnih v obistih. Tudi v tem slučaju se mora čaj skozi mesece rabiti, na kar se začnejo kamni drobiti in gredo v drobcih v velikosti graha ali pa kot oster pesek od človeka. Vsi znaki bolezni pa se izgubijo. To velja pa samo za nekatere vrste kamnov, ne pa za vse. Končno se priporoča ta čaj tudi pri revmatizmu, protinu, vendar v tem oziru ne morem ničesar povedati iz lastne izkušnje. Isto velja za grinte in kraste, pri katerih se tudi lahko uporablja ta čaj, da se z njim bolna mesta umivajo in se čaj kot obkladek veže na bolno kožo. Tudi pri potenju nog se v obliki kopeli lahko pokuša brezovo listje.

MLADA GOSPODINJA.

Uredništvo »Našega doma« je dalo na razpolago kotiček za gospodinske pomenke. Da bo naročnicam boljše ustrezno, vabim gospodinje in one, ki nameravajo gospodinje postati, da povedo svoje želje glede tvarine, ki naj bi se na tem mestu obravnavala. Stavijo lahko tudi razna vprašanja, tičoč se gospodinskih opravil v hiši in kuhinji, kakor delajo to gospodarji v svojem strokovnem listu »Kmetovalcu«. Odgovore na taka vprašanja bo prinašal »Naš dom« v naslednji številki. Gospodinje, dekleta, izkoristite priliko, ki se vam nudi v izpopolnitvev stanovske izobrazbe!

Nevarnost uživanja konzerv iz kozarcev, ki so se sami odprli. Umestno se mi zdi, opozoriti naše gospodinje na strahotne posledice uživanja konzerv, zlasti sočivja iz kozarcev, oziroma steklenic, ki so se same odprle. Okus in duh take konzerve ni znatno spremenjen in zato je nevarnost tem večja. Vsebinska posode, ki se je sama odprla, se mora brezpogojno uničiti. Posebno velja to za mesne in zelenjadne konzerve. Znani so slučajji, da so se zastupili vsi člani družine po uživanju stročnic iz take posode. Na neki kuharski šoli v Nemčiji so umrle vsled zastupitve voditeljica kuhinje in učenke, ki so večerjale fižol v solati iz posode, ki se je sama odprla.

Vzrok, da se kozarci odpirajo, je lahko v nepravilnem ravnanju, ali pa je gumi obroček slab. Pogosto imajo robovi kozarca ali pokrova neznatne vzboklinice, posebno pri starih, veliko rabljenih posodah. V tem slučaju večkrat pomaga, če jih zbrusimo z ostrim smirkovim papirjem, ki ga uporabljamo tudi za snaženje štedilnih obkrajnih plošč.

Snaženje stare, veliko rabljene posode. Porcelanasta posoda postane vsled dolgotrajne uporabe nelepa. Lošč se mestoma obrabi in tu zastaja umazanost, ki je ne moremo odstraniti z običajnim pomivanjem. Tako posodo zložimo v lonec mrzlega luga, ki smo ga napravili iz bukovega pepela, in kuhajmo posodo 10—15 minut. Se vročo obdrgnimo s svežnjem namiljene preslice in jo splahnimo v vroči vodi. Tudi pločevinasto, železno in emajlirano posodo, ki je bila dalje časa zanemarjena, skuhamo v lugu in vročo obdrgnimo z drobno sipo ali presejanim pepelom. Železno posodo moramo hitro osušiti in nalahno obdrgniti z mastno krpo, da ne zarjavi.

Blago podvzglavnikov moramo od časa do časa premeniti in pri tem dela pretresanje perja gospodinji veliko neprimliko. Najenostavnejše opravimo to delo, če pustimo na novem ali opranem kosu 20 cm široko odprtino in napravimo enako tudi na blazini s perjem. Obe sešijemo skupaj in pretresemo perje v novo, ne da bi ga raztresali.

Salame. Ako hočes imeti dobre salame, ki ne postanejo poleti žaltave, odberi vso mast iz mesa in jo nadomesti s slanino. Meso naj ne bo od premlade živali, sicer bodo salame mehke. Ko jih vzameš iz dima, jih dobro osuši na zraku, potem jih povaljaj v ajdovi moki, zavij v časopisni papir in obesi na zračnem, suhem in hladnem prostoru.

LEPŠAJMO NAŠ VRT!

(Piše Rezika iz Pišec.)

1. DEKLE IZ PTUJSKE OKOLICE: BOG TE ŽIVI!

Ti deklet iz ptujske okolice, si mi pa tako všeč, da ti kar v duhu podam roko in zakličem: Bog te živi! Gotovo že čaka v uredništvu več odgovorov na tvoj poziv. Zatorej sprejmi še od mene nekaj misli! — Prav nič nismo užaljene, marveč razveselile smo se, da se je vsaj ena našla, ki nam je povedala v spodbudo, kar nam gre. Zakaj bi se vdale mlačnosti, ko je pa dela toliko in ko je čas tako drag! Prav čudila sem se, in »Naš dom« se mi je zdel nekako pust zadnjega pol leta, ker je tako malo — ali skoraj nič — prinašal o živahnem delovanju naših dekliskih zvez.

2. POMLAD JE. PREKOPLJIMO DEKLIŠKI VRT!

Sestrice drage! Ali naj naš dekliski vrtec, sedaj ko nam je smrt ugrabila našo delavno vrtarico Miciko Črček, zanemarimo? Saj nam je pokazala in nas učila, kako naj ga obdelujemo, da bo veselo prebivali v njem. Tovaršice! Kmalu bo nastopila ljubka pomlad. Če smo se znabiti malo zamislile in dekliski vrtec zanemarile, moramo to hitro popraviti! Vrtec na novo prekopat! Ko bo prisijalo prvo spomladansko solnce, moramo kar začeti s presajanjem najlepših in duhtečih cvetlic. Potem jim pa moramo tudi skrbno prilivati, da ne bodo ob vročini in suši ovenele. Pa katere cvetlice si naj izberemo, bote mogoče spraševale?

3. KATERE CVETLICE BOMO ZASADILE?

Najprej zasadimo prvo spomladansko cvetlico, ljubki zvonček, kateri nas bo klical in budil, če bi se nas lotevala zaspanost. Zraven dajmo ponižno vijolico, katera nas bo spominjala, da bomo

povsod, posebno pa v krogu naših sosestric, vedno ponižne in prijazne. Na desno postavimo rdečo gartrožo, od katere se bomo učile prave sestrinske ljubezni, brez katere ne more uspevati nobena organizacija. Na sredo vrta pa postavimo krasno belo lilijo. Pogled na njeno čisto in belo obleko bo tudi nas prevzel, da bomo ostale čiste in nedolžne. Vse grede pa naj prepleta zimzelen, ki naj bo veselí up na zlato bodočnost naših dekliskih organizacij.

4. DEKLETA! »NAŠ DOM« JE VAŠ DOM.

Potem pa pridno poročajmo v »Našem domu«, kako kaj gojimo te naše cvetlice! Kakor sem vedno rada prebirala »Naš dom«, tako sem se tudi veselila poročil od Dekliških zvez. Zatorej še enkrat srčno pozdravim misli vrle Ptujčanke, da, čim bolj se bomo zblížale, tem lažje si bomo zamislile enotni načrt za smotreno delovanje. Zatorej naj podam še jaz malo poročilo o delovanju Dekliške zveze v Pišecah.

5. DEKLIŠKA ZVEZA V PIŠECAH.

Sestanke imamo zelo živahne. Pogovarjamo se o vsem potrebnem, kakor o gospodinjstvu, o olikí itd. Vmes pa tudi zapojemo in se prav po domače razveselimo. Zdaj pozimi pridno prebiramo knjige, katerih šteje naša knjižnica do 600. Najbolj smo žalostne, ker nam primanjkuje društvenih prostorov. Pa naš gospod voditelj so nas potolažili in tudi me smo izjavile, da se prav domače počutimo v naši društveni sobi, čeprav je majhna in ima troje vrat in samo eno okno. Srčno se že veselimo novega društvenega doma, za katerega smo začeli zbirati. Tudi s prireditvami pridno sodelujemo. Na praznik Brezmadežne smo uprizorile igro »Lurška pastirica«. Dekleta smo si vse same pripravile: obleko, peruti za angelce, obleko za Marijo, lurško duplino itd.

6. HAJDINA, RAJHENBURG IN — ARTIČE!

Največjo zahvalo pa dolgujemo Dekliški zvezi na Hajdini, katera nas podpira z vsem, tudi z dobrimi nasveti. Ker imamo tako blizu na novo ustanovljeno DZ v Rajhenburgu, ki prav živahno deluje, smo tudi me pri našem sestanku na Novo leto sklenile, da nočemo zaostati za njimi. ampak da hočemo po zgledu rajne Micike Črček z novim pogumom in novim navdušenjem na delo. Vas, dekleta iz Rajhenburga, pa prosim: Stopite, stopite sem v Artiče! In me bomo pogledale dol iz Pišec, kaj počne prej tako delavna Dekliška zveza artiška? Če dremlje in če hoče zaspiti, jo kar zbudimo. Ve, dekleta artiška, nam pa ne zamerite, če vam kličemo: Kdor svoje življenje ljubi, ga bo izgubil, kdor pa svoje življenje že na tem svetu žrtvuje za Boga in za bližnjega, ta ga bo našel v večnosti. Bog živi!

DOBER GOSPODAR V MARCU.

D o m a: Dvorišče očisti in uredi, pripravi vse potrebno za spozmladanska dela, preglej žitnico in pripravi seme za setev. Proti sneti namoči seme v raztopini modre galice. Na 5.5 hl semena se rabi 1 kg modre galice, raztopina pa ne sme biti slabša, kakor $\frac{1}{2}\%$ na; slabša ne učinkuje, dosti močnejša (preko 1% na) škoduje kaljivosti.

H l e v i n ž i v i n a. Delovni živini je treba povečati dnevne krmne obroke, pri težkem delu pa dajati tudi nekaj močne (zrnate) krme. Največ pujskov je v mesecu marcu in aprilu, tudi so za pleme najboljše živali iz teh dveh mesecev, ker se navadno najboljše razvijajo. Do 14 dni ni treba pujskom nobene krme dajati posebej, skrbeti pa je treba z dobro krmo, da daje svinja dosti mleka. Pujski prinesejo s seboj na svet že močno razvite zobe podočnjake; da ne povzročajo svijnji bolečin pri sesanju, jih ponekod že prvi dan s posebnimi kleščami poščipajo. Od dveh tednov naprej pa začni dajati pujskom — najboljše v posebnem oddelku — začetkoma celo, nato pa zdrobljeno zrno nato krmo (pšenica, ječmen). Ne odstavljaj pred 7.—8. tednom. Vsaj v aprilu mora zvaliti koklja piščeta. Zato ji moraš čimpreje v marcu podložiti. Jajca za to morajo biti snažna, srednje velikosti, čim bolj sveža, nikakor pa ne stara preko 14 dni. Malim kokljam daš 12, večjim pa 13—15 jajc. Mlade kokoši navadno niso dobre za valjenje. Vsak

dan naj gre koklja za nekaj minut z gnezda, da se jajca ohladijo in prezračijo. Najboljša hrana za kokljo je zrnata krma.

Njive in travniki. Ozimine pobranaj, ni se treba bati, da se s tem izderejo korenine, poskusi in boš videl uspeh. Ko zemlja odmrzne, prični s setvijo. Najpreje je treba sejati rastline, ki rabijo mnogo časa za svoj razvoj; to so grah, jara pšenica in rž, nato sej ječmen, deteljo in rani krompir. Zemljo je treba dobro pripraviti, ako je bila njiva zorana v jeseni, je treba sedaj preko nje s težko brano. Travnike, ki so bili gnojeni s hlevskim gnojem, pobranaj s travniško brano, ravno tako tudi travnike, ki so porasli z mahom. Ako je ozimina slaba, je primerno gnojiti (raztrositi po ozimini) s čilskim solitrom (na enkrat ne več, kakor 100 kg na 1 ha).

V r t. Seme imaš gotovo že pripravljeno, ako ne, je skrajni čas, da ga naročiš. Vrt pognoji čimpreje s starim, zreлим gnojem. V tople grede sej retkvico, korenje, kolerabo, zunaj v grede pa koncem meseca grah, špinačo ter presadi rano zelje. Semenske rastline zelja, korenja itd. posadi na solčnih mestih.

S a d o n o s n i k. Končaj z obrezovanjem sadnih dreves. Proti raznim škodljivcem se še vedno čas škropiti z arborinom ali dendriinom (5%). V marcu se vrši cepljenje in precepljevanje sadnih dreves.

V i n o g r a d i n k l e t. Ko se tlo osuši, odkoplji zemljo krog trsa ter odreži gornje poganjke, predvsem one nad cepljenim mestom. Odstrani razpokano lubje. Ti posli se morejo izvršiti obenem s trsno rezjo, ki se vrši v tem mesecu. Rigolano tlo, prirejeno za novi nasad vinograda, se mora izkolčiti, izkopane jame gnojiti in posaditi s cepljenimi korenjaki. Razpošiljajo se ključi. V kleti se vrši pomladansko pretakanje, pretakati je treba tudi stara vina. Klet zrači ob lepih solčnih dneh. Sode nadopolnjuj, one pa, ki so prazni, zveplaj.

ZNAMENJE V KLADJU PRI BLANCI.

(Napisal Fr. Jug., kmetski sin v Kladju.)

Na gričku pri nas je znamenje Matere božje. Kdo in zakaj ga je postavil?

Pri nas je živel mož, ki se ga je rad napil. Včasih je bil tako »v rožcah«, da je jedva govoril. Imel pa je še eno navado, kakršno imajo tudi drugi vinski bratci: vedno, kadar je hodil s sejma ali iz mesta pijan domov, je krokal in čivkal in zabavljal čez speče vaščane. Toda vsaka mera je enkrat polna.

Neke noči je mož zopet kolovratil in vpil proti domu. Prišel je v gozd. Nenadoma ga napade četa mož s količki. In ojoj! Pošteno so pijančku strojili kožo, tako da že nič več ni čutil zemlje pod sabo. Za slovo pa mu eden še roko dvigne ter ga udari pod pazduho, češ: »No, da ne boš rekel, da si bil po celem telesu tepen, samo pod pazduho ne!« Nato so napadalci odšli. Napadenca pa so našli ljudje drugi dan v mlaki krvi in ga zavlekli domov.

Mož je okrevaj: sklenil pa je, da ga ne bo več pil. V znak svoje obljube je sezidal to znamenje Matere božje, ki naj ga varuje pred izkušnjavami vina.

Znamenje je zdaj čisto zapuščeno; to zgodbo pa mi je povedal sin kaznovanega in spokornega pijanca. Jaz pa jo povem Vam, ljubi čitatelji.

ZA KRATEK ČAS.

Gospod kaplan pripovedujejo v šoli, kako je dobil Adam iz svojega rebra Evo.

Mali Štefek je prišel domov in ves objokan potožil:

»Oh, mama, jaz mislim, da bom dobil Evo, ker me rebra tako bolijo.«

•To se je v Ptujju zgodilo.

Dva junaka sta hotela na veselico.

»Ne grem«, je rekel prvi. »Premislil sem si. Vstopnina je previsoka. Glej, osem dinarjev je vstopnina!«

»Veš kaj«, jo je iztuhtal drugi. »Jaz bom plačal za Te, pa boš šel zastonj. Ti pa plačaj zame, bom šel še jaz zastonj.«

Tako sta prišla Ptujčana zastonj na veselico.

UGANKE.

1. Dva očeta in dva sinova so si razdelili 3 l vina tako, da je vsak dobil 1 l. Kako je bilo to mogoče?

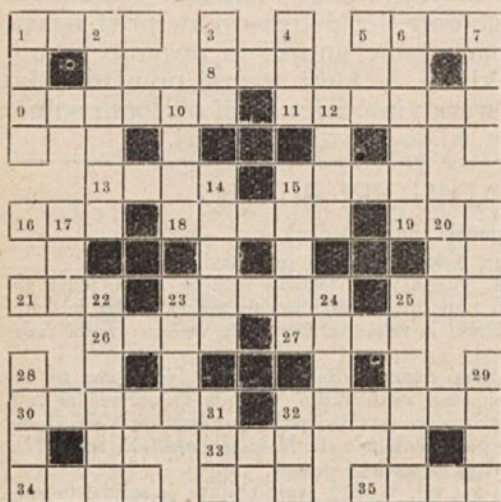
2. Kako se pravi pravilno: ali dvakrat tri JE pet — ali dvakrat tri SO pet?

3. Katero besedo vedno narobe zapišemo?

4. Poznam štiri fante: Ivan je starejši od Franca, Peter je starejši od Jožeta, Franc je mlajši od Petra, Ivan je mlajši od Jožeta. — Ali je Franc mlajši ali starejši od Jožeta? Ali je Ivan mlajši ali starejši od Petra? Ali je Jože mlajši ali starejši od Franca?

KRIŽANKA.

Besede pomenijo: o d l e v e n a d e s n o : 1. tisto, iz česar delajo kruh; 5. mož sestrin; 8. pričetek potoka; 9. poljsko orodje; 11. kar je

prepeval David; 13. dvanajst mesecev; 15. priprava, da mo-
remo čez reko; 16. majhna ži-
valica, ki pika; 18. ime mesca;
19. predplačilo; 21. ga imamo
v ustih; 23. nekaj, kar krasí;
25. pevski glas; 26. kar pada
zjutraj na travo; 27. poljski
pridelek; 30. izpuščaj na koži;
32. kar jemo z oljem in kisom;
33. številka; 34. kar je v sen-
ci; 35. lahen veter; o d z g o s
r a j n a v z d o l : 1. sin osla in
kobile; 2. majhna hišica, ki je
postavljena Bogu v čast;
3. prva mati; 4. poljsko oro-
dje; 6. važno pri računanju s
tujim denarjem; 7. ga prižiga-
mo v kresni noči; 10. mate-

rina sestra; 12. nekaj, na čemer sedimo; 14. nekaj, s čimer je streha po-
krita; 15. rokodelec; 17. število 10 krat 10; 20. sovražnik železa; 22. jo
napravi plug na polju; 23. domača žival z dolgimi ušesi; 24. majhna na-
selbina; 25. hiša iz lesa; 28. nekaj, kar je joku ravno nasprotno; 29. po-
krivalo za glavo; 31. iglasta žival; 32. dozorel cvet.

Rešitve pošljite do 1. aprila.

Izmed tistih, ki bodo vse uganke prav rešili, bosta dobila tista dva vsak dve knjigi,
ki sta naročnino za vse leto plačala in ju bo žreb izbral.

REŠITEV UGANK.

1. Njegova mati.

2. Tisti kmet, ki je prišel mimo in fantoma zašepetal nekaj na ušesa, jima je rekel to:

»Menjajta konje! Ti, Silvester, vzemi Jožovega; Joža, ti pa Silvestrovega! Če boš ti, Silvester, prišel prvi na cilj, bo tvoj konj zadnji, ker ga jaha Joža — in boš stavo dobil. Če pa ti, Joža, prideš prvi, boš stavo ti dobil, ker bo tvoj konj zadnji; saj ga jaha Silvester.«

REŠITEV KRIŽANKE.

a) o d l e v e n a d e s n o : 3. kovačnica, 8. noga, 9. čeda, 10. oko, 12. oreh, 14. hram, 16. opat, 19. lipa, 22. osa, 23. denar, 24. sreda, 26. Ljubljana; — b) o d z g o r a j n a v z d o l : 1. Eva, 2. bič, 3. kolo, 4. Oger, 5. čuk, 6. cena, 7. Adam, 10. oh, 11. oh, 14. ena, 15. raj (= rai), 16. ogel, 17. panj, 18. torba, 19. lasje, 20. plen, 21. ajda, 25. au!

KAKO SO NAŠI UGANKARJI REŠEVALI?

1. u g a n k o so prav rešili: Kat. prosv. društvo, Prevalje; Fr. Jug, Kladje-Blanca; »Orel« mariborskih bogoslovcev; Jože Novak, Banovci, p. Križevci pri Ljutomeru; Miha Kamplet, Sladka gora, p. Šmarje pri Jelšah; Barika Moravec, Velika Nedelja; Javernik Konrad, Sp. Nova vas, p. Slov. Bistrica; Maks Bajc, Ljubljana; Jožef Rotovnik, Legen pri Slov. Gradcu; Kat. izobr. dr. v Križah pri Trzinu; Močilnik Matija, Prevalje; Franc Tajnšek, St. Andraž pri Velenju; Benedik Franc, Kranj; Ludvik Kotnik, Guštanj; Ivan Trobej, Pameče; Mihael Pustišek, Kozje (— pomagala pa je tudi Pustišek Micika, učenka III. razreda v Kozjem); Sivec Miha, Selnica ob Dravi. Pa so drugi poslali tudi prav brihtne odgovore: Tončka iz Poljčan, Peter Imperl iz Šmarja pri Sevnici; Vanovšek Angela iz Lisc pri Celju in Alojzija Mlinarič iz Narapel so rekli: Bog. Janez Kos iz Vitanja, Marija Jaušovec iz St. Jurija ob Ščavnici in Ratej Jurij iz Zavodnega: očim. Pepca Jezernik iz Celja: duhovni oče. Minka Kok iz Šmartna pri Celju in Micika Mogel iz Podgorja pri Braslovčah: oče je staro leto, sin pa novo leto. Miklavc Romana iz Ribnice na Pohorju: Kristus. Anica Tomažič od Sv. Benedikta v Slov. goricah: sv. Jožef. (Anici se je že dremalo, ko je prebirala uganke. Tako je ponižno opravičevala svojo slabo pisavo. V resnici pa je tako pisala, da sem rekel: to pa je jako lepa pisava! Kajne, da nam boste še tudi kaj drugega pisali iz Vašega lepega kraja?) — Marko Jože od Sv. Jurija ob Taboru pa je pogruntal, da je najboljši odgovor na 1. uganko: papež. Saj res! Papež je oče vseh ljudi.

2. u g a n k a je bila nekaterim trd oreh. Tončka iz Poljčan, Pepca Jezernik, Sivec Miha in Miklavc Romana so mislili, da sta bila Silvester in Joža na enem konju; Kat. pros. društvo Prevalje in J. Kos sta rekla, da je Silvester prvi konja zopet obrnil; Benedikt Fr. in Marija Jaušovec pravita, da sta tja in nazaj bila na isto stran obrnjena; »Orel« mariborskih bogoslovcev, Micika Mogel, Ratej Jurij, Minka Kok, Angela Vanovšek in Franc Jug so zelo globoko tuhtali in jo iztuhtali po koledarju, češ, Silvester je zadnji v letu, Jožef 19. marca. Iz te globoke misli so našli prav zanimivo rešitev. Jože Novak in Mih. Pustišek pa sta rekla drugače: konja je imel le Silvester, Joža je imel pa kobilu. — Po naše so jo pa rešili: M. Kamplet; Barika Moravec; Javernik Konrad; Maks Bajc; Jožef Rotovnik; Kat. izobr. dr. Križe pri Trzinu; Močilnik Matija; Fr. Tajnšek; Anica Tomažič (vidite jo! Pa je rekla, da se ji je dremalo.); Ludvik Kotnik; Marko Jože; Ivan Trobej; Peter Imperl.

3. Križanko so rešili: Halej Ivanka, Grablje, p. Prevalje; Mici Pepelnak in Jožica Narat iz Narapel; Alojzija Mlinarič; Fr. Jug; Ratej Jurij; Micika Mogel; »Orel« mariborskih bogoslovcev; Ivan Trobej; Marko Jože; Ludvik Kotnik; Ana Tomažič; Fr. Tajnšek; M. Močilnik; Kat. izobr. društvo Križe; J. Rotovnik; M. Bajc; K. Javernik; Barika Moravec; Miha Kamplet; Miklavc Romana; Pepca Jezernik; Kat. izobr. društvo Poljčane (Tončka Čokl); Kat. prosv. društvo Prevalje; Benedikt Fr.; J. Novak; M. Pustišek (z Micikino pomočjo); Nerat Anton iz Sv. Miklavža pri Hočah (vse je prav, le »čeda« mesto »sed'm!); Peter Imperl; Sivec Miha; Marija Jaušovec; Minka Kok; Vanovšek Angela. Janez Kos je tudi precej križanke rešil, le navodilo v prejšnji številki naj si še enkrat prečita!

Nagrado je zadela Barika Moravec iz Velike Nedelje.

Naslov: Uredništvo »Našega doma«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/I.

Urednikova pošta. — Sivec Miha: Pozdravljamo Vas kot novega sodelavca. Prosim Vas, pomagajte nam »Naš dom« tudi razširiti. — Jožef Novak iz Banovca piše: »Za uganke prosimo, da bi bile v vsaki številki, če bodo nagrajene ali ne, ker s tem se človek najbolj kratkočasi. Povest »Klobuk gospoda župnika« je res zanimiva; jaz že komaj čakam prihodnje številke, pa tudi ostali članki so res vredni, da jih čita vsak človek.« — Vid Habjanič. Dobro ste zapeli »Prlekiji«. Z veseljem jo bom objavil. — Marko Feguš iz Bukovca: »Pripravljen sem, skrbeti za nove naročnike«, ste pisali. Bog Vam poplačaj! Živeli — in še mnogo takih mož in fantov! — Savinka: Pesmice sprejel; pridejo. Novi urednik bi Vas rad s pravim imenom poznal. — Fr. Jug: Lepa hvala za vse! Takšni nam ostanite! — Dekle iz ptujske okolice se je zopet oglasilo. Imam že njen odgovor Tončici iz Poljčan. Še pride! — Gornjeradgona dekleta se tudi zopet oglašajo. — Prvi mesec je bilo uredniku dolgčas, zdaj pa komaj prebere vsa pisma. Pa le pišite! Čeprav bo vsak dan sto pisem, saj imamo še tri urednike »Našega doma« za največje sile in potrebe. — Ratej Jurij: Zelo točni in pošteni ste! — Josip Šuligoj. Sv. Lucija pri Tolminu: odgovoril sem pismeno. Ali ste dobili? — Malika Pavalec — Pesnica: Srčna hvala! Pa nič ne verjamem, da je že »jesen«. Nič ne prepuščajte samo mladim dopisnicam! — Planinc — Ribnica na Pohorju: Ne! Tako pismo pa ne pride v koš. Priobčil ga bom. Ali ga smem podpisati z Vašim pravim imenom? Sporočam tudi jaz prav pristrane pozdrave, Vam in vsem fantom, ki jih še boste pridobili za Naš dom. — Doroteja Pepelnak. Dol pri Hrastniku: Zal, za en dan sem dobil prepozno. Oprostite! — Fr. Vrabič, Lepa Njiva: Pesmici sprejel. Prideta o priliki. Pa še kaj pošljite! — Član društva, Rajhenburg: Tako prav zelo žal mi je, da sem sprejel dopis v zadnjem hipu, ko je za to številko že prepozno. Mladeniško zvezo ste si torej ustanovili! In kar 45 fantov! Zdej, verujem, da Naš dom še ne bo umrl. Saj ste zadovoljni, da pride prihodnjič? Pristrano Vas prosim za stalno sodelništvo. — Orlica. Sv. Jurij ob Ščavnici: Za taka dekleta nimam koša. Čeprav za danes prepozno, pride pa. Mene pa se nič ne bojte. Ko bi me bili videli, kako vesel sem bil obširnega pisma (čeprav sem moral plačati kazen)! Prav iskreno pozdravljeni!

FRANC STRUPI V CELJU

Vam priporoča svojo

zelo bogato zalogo steklene ter
porcelanaste posode, svetilk, le-
pih okvirov, ogledal, raznovrstnih
šip itd.

Prevzema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

!! Na drobno !!
!! Na debelo !!

Izdaja: Prosvetna zveza v Mariboru. — Urednik in predstavnik: prof. dr. Fran Sušnik. — Predstavnik Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: Leo Brože. — Oba v Mariboru.